

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих факультеті
Археология, этнология және музеология кафедрасы

**«Археологияның теориялық және методологиялық мәселелері» пәні бойынша
қорытынды емтихан бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары**

«7М02219- Археология » білім беру бағдарламасы

Алматы 2024жыл

Құрастырушы:

Бексеитов Ғ.Т., Археология, этнология және
музеология кафедрасының аға оқытушысы, т.ғ.к.

(дайындалған-А.Ж.Т., лауазымы, дәрежесі және
атағы)

«Археологияның теориялық және методологиялық мәселелері» пәні бойынша
қорытынды емтихан жүргізу
Бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып, ұсынылды
« ____ » _____ 2024ж., хаттама

Кіріспе

Магистранттар «Археологияның теориялық және методологиялық мәселелері» пәні бойынша емтиханды жазбаша-офлайн форматта тапсырады.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, магистрант емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.
3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында магистрант ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа магистранттармен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артын қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, магистрант емтиханнан шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Магистранттардың жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.
2. Оқытушы барлық магистранттардың баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге магистранттардың баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.
4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер магистрант емтихан тапсыру ережесін бұзса, магистрант емтихан нәтижелері жойылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Археологиядағы теориялық және методологиялық мәселелердің даму генезисі
2. Археология ғылымындағы нысан мен пән
3. Археологиялық зерттеулер құрылымы мен деңгейлері
4. Археологиялық мәдениет феномені
5. Ежелгі қауымдар экономикасы зерттеу мәселелері
6. Археологиядағы шаруашылық-мәдени тип концепциясы
7. Палеоэкономикалық модельдеу шаруашылық жүйесін зерттеу тәжірбиесі ретінде
8. Археологиядағы әлеуметтік реконструкциялар мәселесі
9. Ежелгі қоғамдар тіршілігіндегі рухани өмірді зерттеу мәселелері
10. Археологиялық мәліметтер бойынша ежелгі қауымдар тіршілігі мен мәдениеттердің алмасуы секілді мәселелердегі этникалық сауалдарды қарастыру
11. Күнделіктілік археологиясы методологиялық мәселе ретінде
12. Археологиядағы пәнаралық мәселесі
13. Археологиядағы түсініктілік аппараты мәселелері
14. Археологиядағы деректанулық мәселелер
15. Археологиялық тарих: аңыз бен ақиқат

Емтихан тапсыру кезінде магистранттар қабілетті болуы тиіс:

- 1.Археологиядағы жаратылыстану ғылымының алатын орны мен негізгі ғылыми бағыттарын айқындау;
- 2.Археологияның теориясы мен методологиясы ескерткіштерді зерттеудегі маңызы мен ролін талдау;
- 3.Теориялық археология ғылымының терминологиялық сөздіктерін талдау;
- 4.Археология ғылымындағы жаратылыстану ғылымдарының алатын орнын айқындау;
- 5.Археологиядағы методологиялық мәселерлерге қатысты зерттеулермен танысу

Әдебиеттер тізімі

- 1.Жан-Клод Гарден. Теоритическая археология. – М., 1983.
2. Полевая археология древнекаменного века. – М. 1990. (КСИА №202).
3. Мартынов А.И. Методы археологического исследования. – М., 1989.
4. Клейн Л.С. История археологической мысли. – Спб., 2007.
5. Клейн Л.С. Введение в теоретическую археологию. Книга I. Метаархеология: Учебное пособие. СПб.: Бельведер, 2004.
6. Клейн Л.С. Новая Археология (критический анализ теоретического направления в археологии Запада). Донецк, 2009.
7. Клейн Л.С. Археологическое исследование: методика кабинетной работы археолога. Кн.1. Донецк, 2012.
8. Клейн Л.С. Археологическое исследование: методика кабинетной работы археолога. Кн.2. Донецк, 2013

**«7M02219- Археология» білім беру бағдарламасы бойынша
«Археологияның теориялық және методологиялық мәселелері» пәнінен емтихан
қабылдау нұсқаулығы**

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық »	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға, археологияның теориялық және методологиялық мәселелерінің ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұраққа толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, археологияның теориялық және методологиялық мәселелерінің ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды	«Қанағаттанарлықсыз» деген баға қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Археологияның теориялық және методологиялық мәселелеріне қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дерек көздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. Практикалық ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің Ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын	Сұрақ пен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада.

				қателіктермен кемшіліктер бар.	Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларыны ң жоқтығы
--	--	--	--	--------------------------------------	--

					бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық Тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап,қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру,курстың практикалық мәселелерін шешу. Археологиялық терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес,тұжырымда малық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады,қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл,оның ішінде бірінші сұраққа – 33балл,екінші сұраққа-33 балл,үшінші сұраққа-34балл

